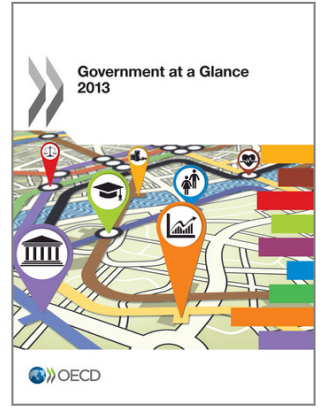


OECD *Multilingual Summaries* Government at a Glance 2013

Summary in Turkish



Read the full book on: [10.1787/gov_glance-2013-en](https://doi.org/10.1787/gov_glance-2013-en)

Devlete Bakış 2013

Türkçe Özet

Gerek mali gerekse ekonomik kriz ve sonuçları, OECD üyesi ülkelerin çoğunun kamu maliyesini yeniden sağlıklı bir hale getirmeye yönelik yapısal uyum planları uygulamasına yol açtı. Ancak, yurttaşların artan taleplerinin sınırlı devlet kaynakları ile karşılanması zor olduğundan hükümetlere olan güven bir hayli azaldı. 2007-2012 yılları arasında ülke hükümetlerine güven, ortalama %45'ten %40'a düşerek, yetkili makamların gerekli reformlar için destek toplamalarını zorlaştırdı.

Hükümetler ellerindeki sınırlı araçlarla yurttaşların beklentilerini karşılamak istiyorlarsa, kamu yönetişimine yeni bir yaklaşım gerekiyor. Bu yaklaşım, stratejik kapasite, güçlü kurumlar, etkin araç ve süreçler, ayrıca açıkça ölçülebilir sonuçlar oluşturulmasını temel almalıdır. Devlete Bakış 2013 raporunda sunulan göstergeler, OECD ülkelerinin bu stratejik durumun oluşumu doğrultusunda ne ölçüde ilerleme kaydettiklerini gösteriyor.

Temel tespitler

- **Ülkelerin finansmanı yeniden sağlıklı hale getirmeye yönelik önemli çabalar göstermesine rağmen kamu maliyesi sorunları devam ediyor.** OECD, 2030 yılına dek brüt kamu borçlarının GSYİH'ye oranını %60 seviyesine indirmek için temel dengelerde gereken iyileştirmeler konusunda tahminlerde bulundu. Ortalama olarak OECD üyesi ülkelerde 2012 yılındaki mali duruma göre potansiyel GSYİH'nin yaklaşık %3 artması gerekiyor. Ancak, bazı OECD ülkelerinde kamu borçlarının GSYİH'ye oranı artmaya devam edip, ortalama olarak devlet harcamaları 2011 yılında gelirleri geçmiş bulunuyor. Bunun nedeni, kısmen kriz nedeniyle gelirlerdeki durağanlık ve teşvik paketlerinin maliyetinin yanı sıra yaşanmaya bağlı harcamalardaki artışlardı.
- **Ülkeler, yeni bütçe uygulamaları benimseyip, yeni yönetim kurumları oluşturdular.** Mevcut mekanizmaların mali disiplin sağlamada etkin olmadığı kanıtlandığından küresel ekonomik yönetim çerçevesinde gerekli hale gelen değişiklikler, ülkeleri mevcut araçları rafine etmeye ve yeni stratejiler uygulamaya koymaya sevk ediyor. Örneğin, halen OECD ülkelerinin %97'sinde mali kurallar uygulamada olup, ülke başına düşen ortalama kural adedi artmış bulunuyor. 2009 ile 2013 yılları arasında sekiz ülke, mali disiplini geliştirmek, ekonomik bilgiler üretmek ve kaynakların en faydalı olacak alanlara tahsis edilmesini sağlamak amacıyla Bağımsız Mali Kurumlar oluşturdu.
- **Kamu istihdam seviyelerinde uzun dönemli istikrar eğilimi süregeliyor.** 2001-2011 yılları arasında genel devlet sektörü istihdamı pek değişmeden devam edip, toplam işgücünün %16'sının sadece biraz altında idi. 2011 yılında GSYİH'nin %45.4'ünü temsil eden ortalama devlet harcamaları ile karşılaştırıldığında bu rakam, görece küçük olup, dış kaynak kullanımının önemli rol oynadığını göstermektedir. Birkaç OECD ülkesi tarafından mali konsolidasyon planları çerçevesinde işe alımların dondurulacağı ve işgücünün azaltılacağı ilan edilmekle beraber, yurttaşların talepleri artmaya devam ettiğinden uzun dönemde kamu istihdamında önemli boyutlarda azaltmaların sürdürülmesi pek kolay değildir.
- **Kamu sektöründe cinsiyetler arasındaki eşitsizliği ortadan kaldırmak için ek mekanizmalar gerekiyor.** Hükümetler, kadın ve erkek çalışanları için fırsat eşitliğini sağlama amacıyla, işe alım ve terfi hedefleri uygulamanın yanı sıra iş ve özel yaşam arasında daha fazla denge gözeten önlemler gibi çeşitli adımlar attı. Ancak veriler, kadınların sekreterlik görevlerinin %50'den fazlasını (bazı durumlarda neredeyse %90'ını) üstlendiğini, ama daha üst görevlerde çok daha az temsil edildiklerini gösteriyor. Bu tür eşitsizlikleri düzeltmeye yönelik önlemler arasında, örneğin, bütçe çevriminin tüm aşamalarına cinsiyet perspektifini dahil eden cinsiyet duyarlı bütçe yapımı (CDB) gibi uygulamalar yer alıyor. Bunun amacı, "cinsiyeti dikkate almayan harcama"dan kaçınılması ve harcama tahsislerinin cinsiyet açısından orantısız sonuçları tespit edilerek hükümet programlarının daha etkin hale getirilmesidir. Ancak, OECD ülkelerinin yarısından azında cinsiyete duyarlı bütçe yapımı uygulamaya konulabilmiştir.
- **Ülkeler, kamu tedariklerini daha stratejik bir şekilde kullanıyorlar.** Birçok OECD ülkesi, ölçek ekonomileri yaratmak için yenilikçi tedarik araçlarından yararlanıyor (örneğin %94 çerçeve anlaşmaları kullanıyor), satın alım işlevlerini yeniden yapılandırıyor, satın alımlarını konsolide ediyor ve tedarik sürecinde Bilgi ve İletişim Teknolojilerinden yararlanıyor (%97 ihaleler için ulusal bir e-tedarik sistemi kullanıyor). Dahası, birçok OECD üyesi, kamu tedarik politikalarını sadece paranın karşılığını daha iyi almak için değil, aynı zamanda yenilikçilik, sürdürülebilir büyüme (%73 yeşil tedariki teşvik ediyor), KOBİ'ler (%70 KOBİ'lerin kullanılmasını teşvik ediyor) ve ekonomik fırsatlardan yararlanmaya yönelik eşitlikçi bir hareket alanı gibi başka politik amaçlar doğrultusunda da kullanıyor.
- **Karar alıcılar tarafından özel çıkar ve mal beyanı, çıkar çatışmalarının yönetimi için zorunlu bir araç olmaya devam ediyor.** Hemen hemen bütün ülkeler, karar alıcıların mal varlıklarını ve gelir kaynaklarını beyan etmelerini zorunlu tutuyor. Ancak, az sayıdaki ülkede daha önce yaptıkları işler ve borçların açıklanması da zorunlu tutuluyor.
- **Açık Devlet Bilgileri (ADB) yönetim aracı olarak önem kazanıyor.** OECD ülkelerinin yarısından biraz fazlasında yurttaşlara Açık Devlet Bilgisi sağlanmasına yönelik ulusal bir strateji var; %16 bu alanda farklı bakanlıklar için farklı stratejiler olduğunu belirtirken, %28 gerek ülke çapında gerekse yerel düzeylerde stratejilere sahip. Üye ülkelerin sadece %4'ünde ADB stratejisi bulunmuyor. Başlıca ADB öncelikleri arasında şeffaflık ve açıklık, özel sektör işletmeleri için hacim artışı ve yeni işler yaratılması yer alıyor. Ayrıca, ADB'nin daha iyi hizmet verilmesini sağlama potansiyeli ülkeler tarafından iyi anlaşılıyor; ancak kamuoyundaki tartışmalara ve karar alma süreçlerine yurttaşların katılımı üzerindeki potansiyel etkisinin ilk sıralardaki öncelikler arasında olmadığı görülüyor.

- **Yurttaşlar, soyut ulusal devlet kavramından daha ziyade kullandıkları kamu hizmetlerine daha çok güven duyuyorlar.** "Devlet"e duyulan güven azalmakla beraber, yurttaşlar, devlet tarafından sağlanan hizmetlerden memnun olduklarını belirtiyorlar. Örneğin, ortalama %72 yerel polis teşkilatına güvendiğini belirtti. Hemen hemen aynı oranda büyük bir kesim, kaliteli sağlık hizmetlerinin varlığından, %66 ise şehirlerinde ya da bölgelerindeki okullardan ve eğitim sisteminden memnun olduğunu belirtti. Memnuniyet seviyesi, ortalama olarak, küresel mali ve ekonomik kriz sırasında ve hemen sonrasında oldukça benzer oranda sürdü.
- **OECD ülkelerinde devletler, yurttaşlarının geniş kesimlerine kaliteli kamu mal ve hizmetleri sunmaya artan oranda önem veriyor.** Birçok ülkede hizmet verme performans standartları uygulamaya konuyor ve yurttaşların geri bildirimlerinin ölçülerek sürece entegre edilmesine yönelik mekanizmalar hayata geçiriliyor. İlk kez Devlete Bakış raporunda hizmet kalitesinin dört boyutu - satın alınabilirlik, duyarlılık, güvenilirlik ve yurttaşların memnuniyeti - sadece ülkeler arasında değil, aynı zamanda eğitim, sağlık, adalet ve vergi yönetimi gibi temel kamu hizmetleri arasında karşılaştırılıyor.

© OECD

Bu özet metin, resmi bir OECD çevirisi değildir.

Bu özet metin, OECD telif hakkı ve yayının aslının ismi belirtilmek koşuluyla çoğaltılabilir.

Değişik dillerdeki özet metinler, aslı İngilizce ve Fransızca dillerinde yayınlanan OECD yayınlarının kısaltılmış çevirileridir.

Bu yayınlar OECD İnternet Kitabevi'nden ücretsiz olarak temin edilebilir www.oecd.org/bookshop

Daha fazla bilgi için, OECD Halkla İlişkiler ve İletişim Müdürlüğü, Haklar ve Çeviri Birimi'ne başvurunuz. rights@oecd.org Faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, Fransa

İnternet web sitemiz: www.oecd.org/rights



Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2013), *Government at a Glance 2013*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/gov_glance-2013-en